

EESTI POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 14 (122).

12. aprillil 1924 a.

IV. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas Mk. 800.—
 poole aastas 400.—
 weerand aastas 200.—
 Üksik nummer maksab Mk. 20.—

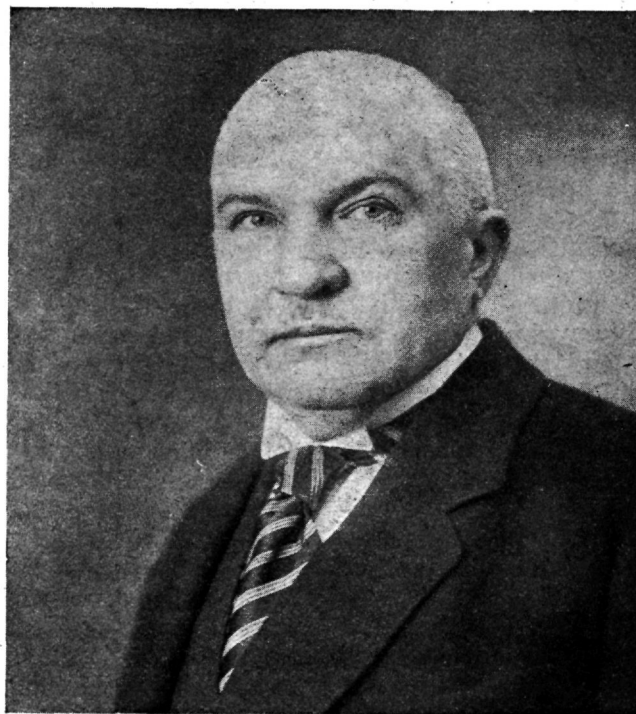
Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 5-15.
 Awatud kell 1/2 9—1/2 3. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulutuste hind:
 1/1 lehek. Mk. 3000.— 1/4 lehek. Mk. 800.—
 1/2 " " 1500.— 1/8 " " 400.—
 1/8 " " 1000.— 1/16 " " 200.—
 1/32 lehek. Mk. 100.—

Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.
 Adressi muutmise 10 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksew arwe Eesti panga Tall. osak. nr. 543

Sisu: 1) H. Jacobsen, Politsei ja seltskond. 2) A. Liit, Kuritegude jälgimine. 3) J. Anderson, Wõrdlewad jooned uue Eesti tolliseadustiku ja endise Wene tolliseaduse wahel. 4) J. Roodé, Mõni sõna salaküttimise wästu wõitlemisest. 5) K. Mikfeldt, Õigusteadusest. 6) Kuulutused.

Riigiwanem Fr. Akel.

Politsei ja seltskond.

Politsei inspektor H. Jacobsen.

Meie seltskond ei kingi meie korrahooidjatele kaugeltki mitte nii palju tähelepanu ja austamist, mida nemad Lääne-Euroopa riikides kasutavad ja mida nemad oma teenistustegewuse eest seltskonna heaks on ära teeninud.

Meie ei salga mitte maha puudusi politsei ametkonnas. Meie tunneme ära, et ka siin, nagu igalpoolgi, mittesündsaid isikuid leidub; et ka selle ametkonna keskel teenistuskohuste rikkumisi ning distsipliini puudusi tuleb ette.

Teisest küljest ei kannata keegi nii palju mitteõiglase kallalekippumiste all, kui politsei. Ometigi näitab elu, et waatamata kõigi nende tingimiste peale, täidab politsei hoolsalt ja püüdwalt oma kohuseid. Seda teenistus- ja kohusetruudust kinnitatakse mõnikord isegi werega. Lõpmata suure töö, waewa ja alalise hädaohu ning ainelise kindlusetuse juures on see ühiskondline teenistus üks tänamatutest.

Kujuneb nii, et ühelt poolt pühendatakse terve elu seltskonna teenistusele, kuid teiselt poolt — kaugeltki ei kingita wastawat hindamist ning lugupidamist politseile, vähemalt mitte wähese seltskonna osa poolt. Harilikult määratakse politsei ülesanded järgmiselt: sisemise heakorra ja julgeoleku kaitse riigis ning kuritegude ärahoidmine ja eemaldamine. Ühe sõnaga politsei peab walwama makswate seaduste ja määruste täitmise järele, toetama temale antud wolituste piirides teisi riigi ja ühiskondlisi asutusi nende ametikohuste täitmise juures, peab aitama rahuldada elanikkude seaduslikke nõudmisi, ära hoidma riigi ja ühiskondlise korra rikkumisi ning andma esimest abi õnnetute juhtumiste korral. Peale selle, peawad politsei kesk-asutused, kui ka üksikud politsei ametnikud toimetama juurdusi toimitud kuritööde üle, süüdlaste awalikukstegemise otsarbel ja neid kohtuwõimude korraldusse andma, karistamiseks seaduse järele.

Järjekult, on politsei teenistus täielikult seltskonna teenistus. Wõiks arwata, et ametkond, kes ainult ja otsekohe rahwa huwisid silmas peab, tema isikliku ja waranduslise julgeoleku kaitsel seisab, üldist sõbralikku, heatahtlikku poolehoidu leiab. Kahjuks meie seda aga ei näe. Tähelepanemiswäärt on, et see mitte ainult meil, waid ka mõnes Lääne-Euroopa riikides.

näituseks Saksa- ja Prantsusmaal pidawat silma puutama.

Kui politsei oleks põlaw ainult nende isikutele, kellel kõrwahoidmiseks omad iseäralised põhjused olemas wõi kelle asjadesse temal seaduste järgi segada tuleb, siis oleks see ju täiesti arusaadaw. Kuid mitte harwa waatawad ka täiesti korrapärasel seltskonna liikmed politseiametnikkude ja nende tegewuse peale teatud eel- wõi eksiarwamistega.

Harilikult nähtakse parema meelega politseiniku äraminekut, kui tema tulekut. Seda mittearmastust kaswatatakse juba lapsepõlwest saadik. Nutjat wõi uulitsa peal koerust tegijat last ähwardatakse kordniku kätte andmisega. Kaswawatele riiu-, tülikukkedele, määratsejatele pole wihasemat wastast, kui politseinik, kes alati nende lõbustustele, meelelahutustele takistusi teeb, kuigi need teistele isikutele mitte hädaohuta ning wastikud on.

Noore ea mälestused ja muljed jääwad tähelepanemata alale ka täies eas, awaldades endid põhjendamata, pealiskaudses põlgatuses ning tähelepanematuses politsei vastu, sagedasti aga ka wastutöötamises temale. Tihti peale seawad kodanikud politseile põhjendamata ja suurendatud nõudmisi ette.

Ei kuula sõna teenija ehk tülitab naaber wõi pahandawad tema lapsed, kas jookseb koer ära wõi on kõnnitee liiwaga riputamata ehk mängib naaber klaweril, — iookstakse kohe politseisse, ja häda, kui niisuguste isikute nõudmised mitte kohe rahuldatud ei saa. Siis langeb ilmsüüta politseiniku peale põhjendamata etteheidete rahe.

Kuid need ei ole mitte kõige kardetawamad politsei wastased, hoopis hullemad on niisugused isikud, kes oma ameti, seisukorra wõi rikkuse põhjal endid õigus- tatud arwawad olema wäljaspool seadust seista ning seda rikkuda, kuid kes õige wiltu politseiniku peale waataks, kes mõne wähema isiku samasuguse üleastumise peale läbi sõrmede waataks.

Milles seisawad selle põhjused? Kahtlemata üheks peapõhjuseks on — mitmekesised politsei ülesanded, kusiuures temal sagedasti kodanikkudele nende kohustusi tuleb meele tuletada.

Tahaks weel puudutada küsimust: kuidas siis politsei ennast seltskonna vastu

peab ülewalpidama, märgates mõnikord tema mittepolehoidu, mis ennast wahel wäga tunitawal kujul awaldab?

Politseilt nõutakse iseäralist etteawaatust, kannatlikkust ja tõsist arusaamist omist wastutusringkastest ja rasketest kohustustest. Siin iseäranis, kui ka üldse, peawad politseinikud publikule wiisakalt, abipakkuwalt ja hoiatawalt wastutulema ning tagasi hoidma wäiklastest nirisemistest, ülearusest waljusest ja segamistest asiadesse, mis tee-

nistushuwidele kahjulikud. Nemad peawad igal juhtumisel kindlasti meeles pidama, et politsei kutse ja kohustus on publikut kaitsta: nemad peawad oskama üles näidata oma politseilist annet mitte ettekannete rohkusega üleastumiste ja korrariikkumiste üle, waid hoolitsemata ja püüdma kõik ette näha, ette aimata, targu publikut hoiatama katsudes teda seega määruste ja korralduste üleastumistest tagasi hoida. Nemad talitawad siis alati õieti ja teeniwad ka vähemalt ühe osa publiku austamist, kui wõtawad selle omale põhimõtteks. Politseinik

peab kindlale arwamisele jõudma, kas makswatest määrustest ja korraldustest üleastumine on süündinud pahatahtliselt wõi wabandatawa tähelepanematuse läbi. Seal, kus tegemist wäheste tähtsusega üleastumisega, mis mingit kahju kaasa ei too, on küllalt sellest, kui määrusest wõi korraldusest üleastujale seletada, et see tema teguwiis karistataw on. Kui aga on tarwilik politseiniku energiline waheleastumine, siis ei tohi tema oma kõige kindlama otsustamise juures mingil tingimisel olla käre, ülbe ning ei tohi järsult ja haa-

wawalt talitada. Politseinik peab ennast igal juhtumisel tagasihoidma palju rääkimast, mis ainult wasturääkimisi, waidlusi ja tüli wäljakutsuwad. Füüsilist jõudu abiks wõtta tuleb ainult äärmise hädatarwiduse juures ja siiski etteawaatlikult ja mõõdupidawalt. Iseäranis etteawaatust nõuab joobnud isikutega ja naisterahwastega ümberkäimine. Seltskond heidab seda parema meelega politseiliste nõuete alla, mida wiisakamalt, rahulikumalt ja

mõõdupidawamalt politseinik temaga käib ümber. Lahkesti abipakkuwas, hoiatawas ja wiisakas wahekorras seltskonnaga peab politseinik nägema tähtsat abinõu oma hea kuulsuse kindlustamiseks. Kui aga politseinik alati hea meelega walmis on abiks tulema naisterahwastele, lastele, nõrkadele ja hädalistele, siis kindlustab tema sellega omale ka elanikkude abi, mis temale wäga tähtis.

Ametlik isik, kes teenistuse ajal kohustatud lahendamata seltskondlisi ja üksikute isikute omakasupüüdlisi huwide kokkupõrkeid, wiibib alati hädahoos kõrwale kalduda — seaduslikkusest,

kas mitte küllalt distsiplineeritud iseloomu, wõi oma õiguste ja kohuste tundmise ehk mõne muu sellesarnase põhjuse läbi. Selle tagajärjel tekiwad siis omawolilised tegevused, wõimupiiridest üleastumised jne.

Toores ümberkäimine kutsub wälja wastupanemise ja wiib lõppude lõpuks politseiniku haawamisele. Publik ei pööra mitte alati tähelepanu selle peale, mis ettekirjutatakse, waid selle peale, kuidas ettekirjutatakse. Mida rahulikumalt teatud nõue awaldatakse, mida vähem tähelepanu see möödaminejate peale tõm-

Siseminister Th. Rõuk.

bab, seda autoriteetsem see on ja seda parema meelega selle järele käiakse.

Wahekorras arreteeritute, kuiwõrd wäljakutsuwalt nad endid ka ülewal ei pea, peab wälja paistma rahulikkus, nende saatmise, nii ka iseäranis nende tabamise, kinnipidamise juures. Ilmaski ei tohi politseinik wäljanäidata ägedust, arreteeritute wastu. Ilma aluseta wägiwald kaitseta isiku juures on samuti kõlwatu ja mitte politseikutse wääriline, kui argtus ja kahtlus, kõhklew olek kaitseriistaga warustatud kuritegija wastu.

Sellest kõigest jäeldub, et politsei teenistus, oma iseloomu poolest on iseäranis wastutusrikas ja raske, oma esitajatelt

kõrgeid iseloomu omadusi nõuab, mis on ainult walju enesekaswatusega ja enese-arwustusega kättesaadawad. Siis tunnistab ka seltskond mõtte õigeaks, et politsei tegelikult tema parem sõber ja kaitsja on.

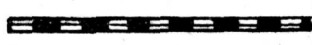

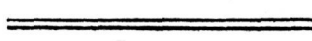
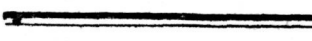
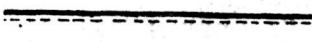
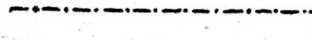
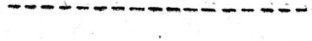
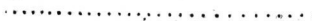
Wõib kindlasti loota, et politsei read ka edaspidi täiturwad isikutega, kes püüawad wiisaka, tagasihoidliku tööga riigi hea käekäigule kaasa aidata ning kaaskodanikkudele kasu saata. Ja mida omakasupüüdmatum, mida raskem ja kasulikum on see töö, seda aukohasemaks saab politsei mõte ja seda rutem wõidab tema seltskondlises arwamises kõrge koha, mis wastab tema kõrgele kutsele.

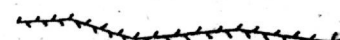
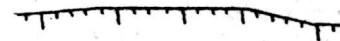
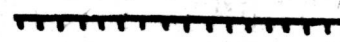

Kuritegude jälgimine.

A. Liit.
(9. järg.)

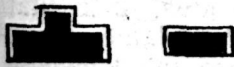
Maakoha iseäralduste ülestähendamiseks on väga soowitaw kasutada n. n. topograafilisi signatuure. Neid waja tähepanelikult silmitseda ja siis harjutada järeltegema, kuni nad kenasti wälja tulewad.

Tähtsamad neist on järgmised:

	Raudtee kahe paari roobastega.
	Raudtee ühe paari roobastega.
	Kiwiitec.
	Postmaantee.
	Kiriku tee.
	Külawahe tee.
	Metsa ehk põllu tee.
	Jalgrada.

	Raudsild.
	Suurem puusild.
	Trumm.
	Org tee peal.
	Mägi tee peal.
	Roowikaed.
	Plankaed.
	Kiwimüür.
	Kiwiäed.
	Kraawid.

 Elumajad.

 Majapidamise hooned.

 Talu (kõik hooned ühes koos).

 Mõis.

 Tuuleveski.

 Westiveski.

 Saeweski.

 Wabrik, tehas.

 Lubjaahi.

 Kõrts, wõrastemaja.

 Metsniku maja.

 Postkontor.

 Kirik.

 Kaewud

 Allik.

 Mälestussammas.

 Õli paak.

 Tulitorn.

 Kordon.

 Raadiojaam.

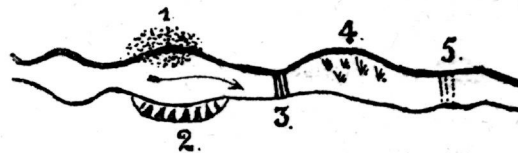
 Sadam, laewa seisukoht reidil.

 Piirimärgid, kussit-sad.

 Teenäitaja.

 Üksikud puud.

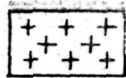
 Jõgi, oja.

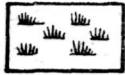
1. Liiwane kallas. 2. Järsk kallas. 3. Purded.
4. Kõrkjad, rohi jões. 5. Madal läbikäigu koht jões.

 Telegraafi liin.

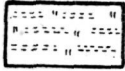
 Raudtee jaam.

Surnuaed.

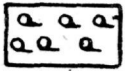
Heinamaa.

Karjamaa.

Mätlik maa.

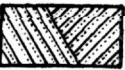
Mets.

Liiwane maa.

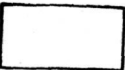
Soo ja raba.

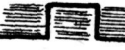
Juurewilja ehk wiljapuu aed.

Raiesmik metsas.

Pöld.

Kiwimurd.

Sawiauk.

Tiik, loik.

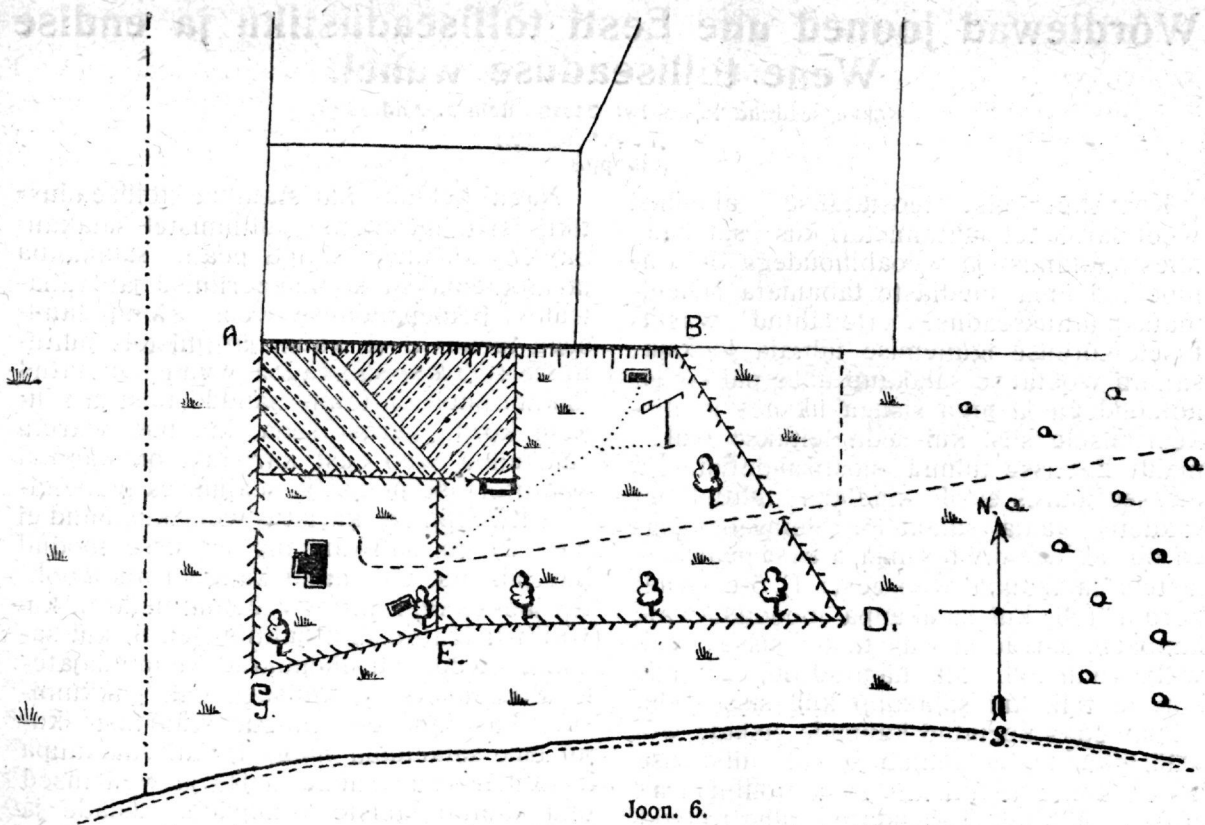
Omalt poolt soovitaksin väiksema ulatusega maakohtade, nagu hoovide, taluõuete jne., ülesjoonistamisel tarvitada kolmnurga-metoodi, mis küll mõõtmist weidike rohkendab, selle eest aga plaani paberile kandmist tuntawalt hõlbustab.

Kuidas siin talitada, seda pildistagu järgmine näitus.

Joonistamisele tuleb joon. 6. kujutatud talu õue. Kõige pealt mõõdame ära põhjapoolse plankaia pikkuse, mis käesolewal juhtumisel 125 sammu. Oletades, et sammu pikkus on 80 cm. saame $125 \times 80 = 10.000$ cm. ehk 100 m. Kui mõõtja sammu pikkus on tõepoolest 80 cm., mida muidugi igaüks kord ära mõõtku, siis on temel sammude ümberrehkendamise meetritesse iseäranis kerge, kui ta sammude arwu 8-ga korrutab ja korrutisest wiimase koha maha tõmbab: $125 \times 8 = 1000$, wiimane null maha — jääb 100. Saadud sada meetrit võime oma paberi peal 5. cm. peale üles tähendada, järjelikult peame tarvitama mastaabi $10.000 : 5 = 2000 : 1$ ehk 20 m. 1 cm., 2 m. 1 mm. Plankaia a b pikkust mastaabi kohaselt üles joonistades, mõõdame järgmisena ära küljeaja b d pikkuse — 95 sammu ehk $95 \times 8 = 760$ — 76 m., mastaabi järele 3 cm. 8 mm. ja edasi mõeldawa sirgjoone pikkuse nurgast a kuni nurka d: Wiimane oleks 188 sammu ehk 150 m., mastaabi järele 7 cm. 5 mm. Nüüd võtame tsirkli, lahutame tema harud esiteks 3 cm. 8 mm. kaugusele ja tõmmame punktist b nurga d sihis looga; selle järele lahutame tsirkli harud 7 cm. 5 mm. kaugusele ja tõmmame punktist a samas sihis teise looga. Mõlemate lookade lõikepunkt ongi nurk d. Mõõtes edasi aia d e pikkuse ja nurkade a e kauguse sirgjoont mööda; leiame sama hõlpsasti nurga e ning edasi — nurga g. Muud mõõtmised on selle järele juba kerged.

Laialisemate maa-alade ülesjoonistamisel soovitab Gross walida põhijooneks mõnda enam-wähem sirgjoones minewat piiri, nagu maanteed, metsa sihti, kraawi ehk jõge, ja siis selle külge kõik teised piirid joonistada. Täpsete nurkade leidmine teeb siin tihti suurt peawalu; on aga joonistajal kaasas tsirkel, transportiir ehk kompas, äärmisel juhtumisel tasku kell, siis võib ta ennast nende abil peale lühikest mõtlemist ilusti wälja aidata. Kuidas nimelt, seda jätan meeleldi igaühe enda praktika wastata.

Lõpuks juhin weel tähelepanu selle peale, et sammu pikkus märke tõustes ja mäest alla tulles lühem on kui käies horisontaal pinda mööda. Prof. Jordani katsete järele kujuneb sammude lühene-mine järgmiselt:

Joon. 6.

Mäkke tõustes:

Kallakuse kraad.	Sammu väärtus.	Lühenemine.
0°	1,00	0%
5°	0,91	9%
10°	0,83	17%
15°	0,74	26%
20°	0,66	34%
25°	0,58	42%
30°	0,50	50%

Mäest alla tulles:

0°	1,00	0%
5°	0,97	3%
10°	0,94	6%
15°	0,91	9%
20°	0,87	13%
25°	0,78	22%
30°	0,65	35%

Näitus: Mäekül, mille kallakus 16° on ülespoole minnes 146 ja alla tulles 112.

sammu: möötja samm pikkus oleks horisontaal pinnal 0,78 m. Selle järel oleks tegelik samm pikkus üles minnes $0,78 \times 0,73 = 0,57$ m., alla tulles — $0,78 \times 0,90 = 0,70$ ning mäe külje pikkus: $146 \times 0,57$ m. = 84 m., alla tulles $112 \times 0,70 = 79$ m., keskmiselt 82 m. Leitud kaugust plaanile kandes tuleb veel ka seda arvesse võtta, et kaldsihis mõõdetud kaugus sama punkti horisontaal kaugusest pikem on.

Selle tõttu tuleb kaldsihi pikkusest ligikaudu maha arvata:

Kallakuse kraad. Lühenemine.

10°	$\frac{1}{65}$	kaldsihi pikkusest.
15°	$\frac{1}{30}$	„ „
20°	$\frac{1}{17}$	„ „
25°	$\frac{1}{10}$	„ „
30°	$\frac{1}{7}$	„ „

(Järgneb.)

Wõrdlewad jooned uue Eesti tolliseadustiku ja endise Wene tolliseaduse wahel.

Kokku seadnud Piiriwalwe Staabi ülem J. Anderson.

(W. „E. P.“ nr. 10.)

(Lõpp.)

Konfiskeerimist teostatakse ainuüksi weel sarnastel juhtumistel, kus salakaup ühes pakkimis- ja weoabinõudega on kinnipeetud ilma süüdlaste tabamata ja leidmata nuhtlusseaduses ettenähtud wastutuselewõtmise iganemise tähtaja jooksul; samuti wõetakse salakaup ühes pakkimisabinõudega ja muu sisuga üksnes konfiskeerimisele siis, kui seda leitakse wäljamaalt Eestisse tulnud postisaadetistes ja kui see juures ei ole kindlaks tehtud, et saadetise saajal salakauba olemasolu teada oli. Rahatrahwiks määratakse peasisüdlastele salakauba weo eest: 1) 5-e (wiie) kordne toll, kui salakaupa moodustawate kaupade, asjade ja wäärtuste sisse- ehk wäljawedu tolli all lubatud on, 2) kuue kordne toll, kui salakaup küll sisse- ehk wäljaweoks keelatud kaupade, asjade wõi wäärtuste hulka kuulub ja kui niisuguse kauba kohta tollitariifis siiski tollimäärad ette on nähtud. Tähendatud rahatrahwid pannakse peale kas kaubaomanikule wõi käsutajale ehk nende mitteilmsikstulekul salakauba kandja-wedaja ehk warjaja peale. Kui salakauba wedajad, kandjad ja warjajad kätte juhatawad ja tõeks teewad salakauba omanikud ehk käsutajad, siis langewad nad, see on kättejuhatajad, küll rahatrahwi alla kuni wiie tuhande margari, kuid mitte suuremal määral, kui pool sellest summast, mis salakauba omaniku ehk käsutaja peale langeb. Juhtumisel aga, kui salakauba wedajad, kandjad wõi warjajad, kes salakauba omanikud ja käsutajad kätte juhatawad, ei teadnud, et nende poolt edasi toimetataw kraam salakaup on, siis wabastatakse nad eelpool nimetatud rahatrahwist täielikult. Ühes ja samas asjas süüdi olewatele isikutele määratud rahatrahw pannakse peale ühe-tasa igale ühele, kuid süüdlaste ühisel wastutusel, nii et peale pandud rahatrahw üksikute süüdlaste maksujõuetuse peale waatamata omas terwes ulatuses tasutud saaks. Kui salakaubaweos on süüdi isik, kes kuulub kas laewa, rongi, õhulaewa wõi kaubawoori meeskonda, siis pannakse trahw selle meeskonna juhi, näituseks kapteni, rongijuhi jne. peale, mitte aga temale aluwa süüdlase isiku peale.

Nagu öeldud, karistatakse tolliseadustikus eriti ülesloetud juhtumistel salakaubaweos süüdlasi isikuid peale salakauba ja altkäemaksu konfiskeerimise ja rahatrahwi pealepanemise weel kinnipidamisega türmis 2—8 kuni järgmistel juhtumistel: 1) kui salakauba wedu nimetatud isikute poolt on toime pandud teist ja rohkem korda pärast seda, kui nad warem salakauba weo eest karistust on kannud kohtu otsuse põhjal ja sealjuures iganemise tõttu eelmine karistus weel kustunud ei ole, 2) kui salakaubana on sisse toodud kas piiritust ehk muid kangeid alkohoolisi jooke, kuid mitte vähemal määral, kui 10 liitrit igal üksikul juhtumisel, 3) kui salakaubawedu oli ühendatud kinnipidajatele altkäemaksu andmisega ehk pakkumisega kas raha ehk muude wäärtuste kujul ehk salakauba näol, 4) kui salakaupa moodustawad kaupad, asjad ja wäärtused olid kaetud teiste kaupade, asjade ja wäärtuste kohta käiwate tollidokumentidega, 5) kui salakauba kandjatel ehk wedajatel olid ühes laskeriistad ehk muud tapariistad, mis wõisid olla ähwarduseks kinnipidajatele, kuid süüdlaste poolt niisuguseks ähwardamiseks ehk kinnipidajatele wastuhakkamiseks tarwitatud ei saanud. Üldise nuhtlusseaduse paragrahwide järele langewad täiendawa isiklise karistuse alla isikud, kes on süüdlased salakauba weos, kui see on toime pandud: 1) salga kogumise waral kaupade salajase wälja- wõi sisseweo sihiga, 2) kaupade peal tollimärkide wõltsimise ehk aga kaupade kohta wäljaantud tolli kwiitungite wõltsimise teel, 3) kinnipidajate ähwardamine tapariistadega, tapariistade tegelikult tarwitusele wõtmise ehk üldse kinnipidajatele wägiwallaga wastuhakkamise korral, 4) kokkuleppel tolliasutuse (ehk tema aset täitwa asutuse) ametnikkudega ehk kaupade wäljawõtmise teel nendest asutustest wõltsitud ehk ümbertehtud tolli dokumentide järele. P. 4 tähendatud juhtumisel wõetakse süüdi olewad ametnikud wastutusele üldiste nuhtlusseaduste põhjal seaduswastaste tegude eest ameti asjus, kuid karistatakse ühtlasi ka rahatrahwiga samasugusel määral, nagu eel-

pool salakaubaweo peasiüdlaste kohta öeldud sai. Salakauba süüasjade ajamise kord uues tolliseadustikus on käesolewa peatüki üheks suuremaks lahkuminekuks wana Wene tolliseadusest. Kuna wana Wene tolliseaduse järele kohtule allusid ainult need asjad, mis olid ilmsiks tehtud väljaspool tolliasutuse tegewuse piirkonda, käiwad uue tolliseaduse järele kohtu otsustamise alla kõikides salakauba süüasjades peale pandawad isiklised karistused asia ilmsikstuleku koha peale waatamata. Peale selle lähewad kohtu asutuste wõimkonda üle kõik salakauba asjad, mis isiklise karistusega seotud ei ole, kui nendes asjades süüdlasteks tunnistatud isikud tollinõukogu otsusega rahule ei jää; samuti antakse kohtutele otsustada ka need asjad, mis tekkinud tolliseadustikus VI peatüki, s. o. tolliseadustiku lihtrikkumiste puhul, kui süüdlased tollinõukogu otsusega rahule ei jää. Uus asjaajamise kord on läbi wiidud seega, et kriminaal kohtupidam. seaduse § 1124 lisa I jagu wastawalt muudetud on ja §§

1125°, 1174, 1175 tühistatud on („Riigi Teataja“ nr. 45/46 — 23 a. lõpus seadus tollikorraalduse kohta). Iga salakauba kinnipidamise wõi ilmsikstegemise puhul seab ilmsikstegija ehk kinnipidaja ametnik sellekohase protokoll kokku. Salakauba kinnipidamise wõi ilmsikstegemise puhul eraisikute poolt on politsei ehk piiriwalwe wõimud kohustatud niisuguste eraisikute teadaande põhjal wastawa protokoll kokku seadma, kusjuures igal juhtumisel peab protokollis tähendatud olema: a) salakauba kinnipidamise koht, aeg ja asjaolud, b) süüdistamise alus,

c) kinnipeetud ehk ilmsikstulnud salakauba nimetus, d) kaebealuse poolt ette pandud kauba dokumendid, ja e) salakauba omaniku wõi käsutaja ja kinnipeetud isiku ja teiste asjaosaliste täielised nimed, wanadus ja elukohad. Protokoll ühes kinnipeetud ehk ilmsikstulnud salakaubaga antakse igal juhtumisel wiibimata peale protokoll kokkuseadmist lähemale tolliasutusele üle; samuti antakse üle kõik salakaubaga koos ilmsiks tehtud weo- ja

pakkimisabinõud ning altkäemaks, kui niisugused olemas on. Kõik eraisikute poolt kinnipeetud salakaup ja sellega seotud asjad peawad tingimata protokoll ülesandmisel, kas politseile ehk kohalikule piiriwalwe kohuseid täitwale wõimule protokoll kokkuseadmise juures üleantud saama, kes siis nendega eelpool kirjeldatud korra järele talitab. Niisugusel teel saadud salakauba ja selle lisa hindab tolliasutus tingimata ära ja jätab enese juure hoiule kuni asja otsustamiseni, kus juures aga kinnipeetawaid loomi ustawatele isikutele maksuta ülewalt pidada wõib

anda. Peale algprotokoll kokkuseadmist, asjaolude väljaselgitamiseks ehk süüdlaste leidmiseks ette wõetawat juurdlust on tolliasutusel õigus toimetada siis, kui tarwiliste isikute ülekuulamine tolliasutuse asukohal sünnib; väljaspool oma asukohta toimetab tolliasutus juurdlust politsei wõimude kaudu, kus juures tolliasutustel õigus jääb oma esitaja kaudu juurdlustest osa wõtta. Andmete puudusel süüdlaste leidmiseks konfiskeeritakse salakaup ühes weoabinõudega peale 14 päewalist tähtaega wastawa kuulutuse väljapanemise päewast arwates

PÜHADEKS!

Maiuskaupu,
Shokolaadi- ja martsipaani-
mune ja jäneseid,

Seebi mune ja jäneseid
Sisemaa ja väljamaa
weine, napse ja likööri

Kala-, puuwilja ja aiawilja konserve

Kuiwi suhkruherneid
(singi juure)

Hääd sõredat ja pehmeid jahu, kõrg. sorti.

A. KAKIT.

Mundi uul. I. Kõnetr. II-II.

ning sarnastel juhtumistel edasikaebtusi vastu ei võeta.

Salakauba süüasjad harutatakse esialgselt tollinõukogus, kes otsustab kas igal üksikul juhtumisel salakaubavedu tõeks on tehtud või mitte. Süüdi mõistwa otsuse puhul määrab tollinõukogu ära süü aluseks võetavad tolliseadustiku §§ ja süüdlastele pealepandava trahwisumma suuruse. Õigeks mõistwa otsuse puhul on tollidirektoril õigus wastawat asja tollikomiteele, kui järgmisele instantsile uueks otsustamiseks ette panna. Tollinõukogu ehk tollikomitee otsused, millega on määratud ainult konfiskeerimine ja rahatrahvi ilma täiendava isiklise karistuse, kuulutatakse kaebelastele otsuse ärakirja kätteandmisega, kusjuures õigeksmõistetud isikutele nendelt ärawõetaw warandus kätte antakse. Kui süüdi mõistetaw isik tollinõukogu otsusega rahule ei jää ning 14 päewa jooksul otsuse kuulutamise päewast arwates trahwi ära ei tasu, siis antakse asi üle kohtulikule harutusele alluwuse järele; kohtu alluwuse kindlaksmääramisel võetakse arwesse trahwi ja konfiskeeritud waranduse kogusumma, s. o., kui nimetatud summa on alla 50.000 marga, siis allub asi rahukohunikule, kui aga 50.000 ehk rohkem, siis üldkohtu organidele. Isikud, kes tollinõukogu otsusega sisuliselt rahule jääwad, kuid selle otsuse täitmise juures kergendusi tahawad paluda, näituseks, jao kaupa maksmise luba paludes, wõiwad 14 päewa jooksul trahwi pealepanija tolliasutuse kaudu rahaministri ees wastawa palwega esineda. Salakauba asjad, millede eest peale salakauba konfiskeerimise ja rahatrahwi weel isiklik karistus süüdlastele peale pannakse, antakse peale tollinõukogu süüdimõistwat otsust wiibimata wastawale kohtule üle, kes siis süüdlasele isiklise karistuse määrab kas tolliseadustiku või üldiste nuhtlusseaduste järele. Salakauba asja tekkimisel wõtab tolliasutus kohe abinõud tarwitusele, et kaebelastel trahwisumma äramaksmiseks tagatisi kindlustada. Kui kaebelaste seegust tagatist anda ei suuda ehk ei soowi, siis antakse ta elukoha järele politsei walwe alla. Kui kaebelaste warandusega isikuna esineb, siis wõib tollinõukogu asja üleandmisel kohtule wiimasele ettepaneku teha kohtualuse waranduse peale, trahwisumma kindlustuseks, aresti panna. Salakauba asjade kohtulikul eel-

uurimisel, harutamisel ja otsustamisel käib kohus kriminaal kohtupidamise seaduses ettenähtud korra järele, mis makswad süütegude kohta riigiwaranduse ja sissetulekute vastu. Kohtuotsusega mitte rahule jäädes on tollidirektoril õigus kohtuotsuse peale edasikaebtust tõsta üldises krim. kohtupidamise seaduses ettenähtud korras ja tähtaegadel. Konfiskeeritud salakaup müüakse ära samuti kui kõigil teistel juhtumistel tolliasutuse poolt konfiskeeritud warandused, kusjuures seesugusest müügist ja süüdlastele pealepandud trahwist, peale tegelikkude kulude maharwamist, määratakse 10% asjaajamise ja salakauba hoidmisega seotud kulude katteks, 30% riigi kasuks tollimaksude katmiseks ja 60% autasuks kinnipidajatele. Kinnipidajatele määratud autasu jagamise kord on tolliseadustikus üksikasjaliselt ära seletatud; selle korra iseloom seisab selles, et autasuks määratud summast antakse, vähemalt, 30% sellele isikule ehk isikutele, kes salakaubast teatasid, ehk tema kätte juhatasid. Ülejääw osa jaotatakse ära kõikide salakauba kinnipidamisest või ilmsikstegemisest osawõtnud isikute wahel igauhe tegeliku osawõtmist mööda. Riigiametnikkude ehk -teenijate poolt salakauba kinnipidamise või ilmsikstegemise puhul saab peale tegelikkude osawõtjate autasu osaliseks ka see ülemus, kelle erikorraldusel salakaup tabatud, kuigi see ülem isiklikult kinnipidamisest osa ei wõtnud. Salakauba tabamise puhul saawad tolliametkonnas teeniwad isikud, kui nad salakaupa ametikohuste täitmisel olles tabasid, tasu samasuguse korra järele nagu waremalt kirjeldatud tolliseadustikust üleastumiste puhul. Oma õiguse autasu saamise peale kaotawad kõik sarnased isikud, kes salakauba tabamise juures ennast autult, seaduswastaselt ülewal peawad, näit., lastes süüdlastele ära põgeneda, omandades osa salakaupa jne. Üldiselt peab tähendama, et uus tolliseadustik wanast Wene tolliseadusest märksa lühem ja lihtsam on, kuigi oma sisu poolest wiimasest suurelt lahku ei lähe. Uus tolliseadustik on täitnud nii mõnedki wana seadusse ajajooksul tekkinud augud, kuna selles on arwestatud meie kui demokraatlise wäikeriigi oludega, on rõhku pandud läbikäimise ja eriti transiidi hõlbustamise peale, on läbiwiidud plaanikindlam üldine süsteem ja sirgemad sihtjooned üksikasjus.

Mõni sõna salaküttimise vastu wõitlemisest.

J. Roode.

Meil on wiimasel ajal lõpmata palju kurdetud metsloomade häwitamise üle salaküttide läbi nii ajakirjanduses, ametasutustes kui ka seltskonnas. On terve rida meeletuletsi ja etteheiteid tehtud politseile selle lõpetamiseks ja nõutud waljemat seaduse järelwalwet. Paistab nii, nagu seisaks siin kurjajuur eestkätt politsei korratus kohustetäitmisel jahiseaduste järelwalwe alal. Et see aga mitte nii pole, et politsei selle pahe vastu praegu rohkem wõitleb kui kunagi enne ja et siin põhjused mujal seisawad, — selles sihis pole tänini sõna wõetud.

Puudutan weidi neid asjaolusid, mille najal seaduswastane küttimine ja metsloomade häwitamine nii lopsakalt meil on arenenud ja mis seda praegu aitawad alal hoida ning mis tuleks selle pahe vastu wõitlemiseks teha.

Nagu teada, panid salaküttimisele ja metsloomade häwinemisele aluse wiimased ilmasõja aastad, millal meie maal wiibiwad Wene sõjawäelased kogu oma aja salaküttimisele pühendasid, häwitades igasuguseid loomi, mis metsades ette juhtusid. Kõige pealt langesid ohwriks muidugi suuremad ja haruldasemad, nagu kitsed ja põdrad, lindudest, fasaanid, metsised j. m. suuremad, keda wintpüssiga hõlbus oli tappa. Wäiksemad ja aramad, nagu jänessed ja rebased, kelle peale jahipidamine wastawat spetsialiteeti nõuab, jäiwad puutumata, millest ka tuleb, et esimesed kadunud on, kuna teiste arw pea sugugi kahanenud ei ole.

Sõjawäelastelt hakkas jahihimu külge kohalikkudele elanikkudele, kes tagantjärele puhastasid, mis weel esimestest järele jäi. Metsadel puudusid kohapeal õiged omanikud, järelwalwe puudus samuti, sest keegi ei julenud seda teostada, karistust karta ei olnud. Korra sissejuurdunud jahihimu oli pärast korralikkude aegade tagasitulekul raske ära wõrutada, sest tuleb meeles pidada, et jahikirg on sama raskelt arstitaw haigus, kui näiteks lubata kaardi- ja muud õnnemängud. Pealegi ei karista meil makswad seadused seaduswastast jahipidamist kuigi waljult. Teiseks edaspidiseks loomade kadumise põhjuseks on see, et enam keegi nende kaswatamise ja hoidmise eest ei hoolitse, nagu seda tegid ennemini, näiteks, mõisnikud, kes rohkem huwi tundsid loomade soetamise kui ka häwinemise vastu ja kellele jaht oli ainult lõbusaks ajawiiteks. Olid ju enam-wähem igas mõisas elukutselised jäägrid, kes loomade siginemise ja toitmise eest hoolitsesid. Talumaadel jahipidamist tuli wäga harwa ette. Nüüd on küll ka mõned kütirühmad selle eesmärgi wõtnud, kuid tegelikult kujuneb asi ikkagi häwitamiseks ja ilusad sihid on paberile ja sõnadeks jäänud.

Nagu juba mainitud, on salaküttimine raskelt arstitaw haigus ja tema vastu wõitlemine on praeguse korra juures rakse, pea wõimata, eriti politseil. Salaküti leidmine ja tabamine ei ole sugugi lihtne töö, nagu seda wahest mõned arwawad, palju kergem on jälgida aidalõhkujat ja hobusewarrast. Esiteks juba sellepärast, et metsapiirkond on lai, ulatab tihti kümnete werstade peale läbi soode ja rabade. Kujutame nüüd endale ette juhtumist, et politseinik waritseb 3—4 päewa järjekindlalt metsas, milleks tal aga praeguse suure töökoormatise tõttu waewalt aega jätkub, kuni kuuleb püssipauku ehk koera haukumist ja läheb kuulnud sihis tagaajama, seni on juba küttija ammugi teise kohta jõudnud, sest jahimees liigub alalõpmata metsas ja salakütt on kõigeiks walms. Ja siis, kui korda läheb laskjat tabada, wõib see ka õige jahimees olla. Ütleme nüüd lõpuks, et suure waeuwa peale on wiimaks seaduswastane jahipidaja tabatud ja ametlik protseduur tehtud, siis karistab kohus, muidugi makswate seaduste järele, süüdlast mõnesaja margalise rahatrahwiga, mis muidugi ei hirmuta teda teisel päewal jälle metsa minemast.

Et seaduswastase jahipidamise ja loomade häwitamise vastu edukalt wõidelda, tuleb järgmine kord maksma panna:

1) Kõwendada makswat jahiseadust, kas wõi samal kujul, nagu seda on tehtud R. K. N. S. §§ 38, 39, 42, 42¹, 43 ja 117.

2) Kodanikkudele enesekaitseks mitte anda jahipüssi pidamise lubasid, waid rewolwri, sest loomulikult ei ole jahipüssi mitte enesekaitseriist, waid eestkätt ainult jahipidamise abinõu; rewolwer on juba kogu poolest parem hoida, maksab vähem, wõib enesega kaasas kanda, on suurema laskejõuga, töötab kiirelt jne. Nende ridade kirjutaja on isikliselt oma raioonis märganud, et enesekaitseks, selle sõna tõsisel mõttes, on küll ainult rewolwri load muretsetud, kuid püssiloo palujatel on eesmärgiks ikkagi kas lubataw ehk lubamata jaht, olgugi et enesekaitse nime all luba nõutakse. Muidugi on loa keelamine praeguse korra juures wõimata, kuna jahipüssi ka enesekaitse riistapuude hulka on arwatud.

3) Jahipüssi lubasid wälja anda ainult neile, kes seda jahipidamiseks paluwad ja kellel on: 1) oma ehk renditud jahimaa, 2) jahiluba ja 3) soowitus kohalikul politseil.

4) Jahipiletite wäljaandmisega äärmiselt ettewaatlik olla, sest praegu tuleb ette juhtumisi, kus seda isegi endised salakütid on saanud, kellel ka edaspidiseks kõrwalteenistuseks on jäänud jaht.

tuleks enne wäljaandmist igakülgsest teatid kogu isiku üle, eestkätt kohalikut politseilt, metssaametkonnast ja jahiseltsist, kus see olemas.

5) Oleks soovitatav, et iga jahipidaja oleks kohaliku ligema jahisalga liige, kes siis ka kohustatud oleks oma liigete eest vastama ja wastastikku kontrolli pidama.

6) Metsaametkonnale jahipidamise üle järelwalwe eestkätt sunduslikuks teha ja neid selles asjas wastutawaks teha, sest oma töö iseloomu tõttu on neil ka kõige kergem siin järelwalwet pidada, kuna politseiline järelwalwe ikkagi jääks.

Eelpooltoodud oleks kerge läbi wiia ja kui see läbiwiidud saaks, oleks jahipidamise üle järelwalwe lihtne ja täielikult täidetaw, kuid praeguse

korra juures ei saa kunagi hädaldamisest kaugemale, sest aidatakse juba, kui seda nii tohib öelda, sellele pahele kaasa jahiriistade ja jahilubade kergel käel wälja andmisega ja nõrga karistusega, kuna teisest küljest siunatakse seaduse järelwalwajaid hooletus kohusetäitmisel. See on ühe käega ehitamine, teisega mahakiskumine. — Olgu nende ridade eesmärgiks asja lähemale järelkaalumisele wõtta, sest käesolew asi on küllalt tähtis selleks ja nõuab hädapärast parandust, sest meie wähemad wennad metsades hukkuwad igapäewaga ikka rohkem ja rohkem, kuna meie wiimaks muud loomariiklast ei näe, kui warest parwi pea kohal kraaksumas. Ja kui kõik on häwinenud, siis on hilja asja parandada.

Õigusteadusest.

Tsiwiil-kohtupidamine.

Wann. adw. K. Mikfeldt.

Erakaebtused.

Mis puutub erakaebtustesse, kohtu (ka esimehe) korralduste ja määruste peale, mis tehtud enne otsuse asja sisu kohta, siis tuleb erakaebtusi, üldisena reeglina, ühes apellatsiooni kaebtusega sisse anda.

Eraldi võib neid sisse anda ainult seaduses ette nähtud juhtumistel, kui küsimused wiibimata lahendamist nõuawad, nimelt: 1) waeluste juures alluwuse kohta; 2) nõudepalwe ja apellatsiooni wastuwõtmata ja apell. tähtaja uuendamata jätmise peale; 3) kohtuniku tagandamata jätmise peale (3 päewa jooksul); 4) tagandamise palwe rahuldamise peale; 5) tagandamise alluwuse põhjal tagajärjeta jätmise peale (7 päewa jooksul); 6) nõudmise kindlustamise ehk antud kindlustuse äramuutmise peale; 7) kolmanda isiku asjasse astumise peale (kuid mitte kaasumise peale) — § 664; 8) aeglase asjatoimetamise peale (sisseandmine tähtajaga piiratud ei ole). Ülestähendatud kaebtused ei wõi ühineda apellatsiooni kaebtusega, kui nende sisseandmise tähtaeg on möödunud.

Erakaebtused antakse sisse sellele kohtule, kes määruse teinud, wälja arwatud kaebtused aegluse wõi palwe mittewastuwõtmise peale, mis wahendita kõrgemale kohtule tuleb saata. Puutub kaebtus wastase poole õigusi, siis tuleb wiimase jaoks temast ärakiri juure lisada. Sisse-

andmise tähtaeg on üldkohtu asjades 2 nädaline, rahukohtu asjades — 7 päewane, kui seadus teist ette ei näe. Edasi toimetatakse erakaebtusega, nagu apellatsiooni kaebtusega. Määrused erakaebtuste kohta kuulutatakse üldistel alustel ning teatakse esimese astme kohtule (§§ 166—168; 783—791).

Edasikaebtuse sisseandmine harilikult ei pane seisma asjatoimetust ehk määruse täitmist, wälja arwatud, kui kindlustuse äramuutmise peale sisse antud (§ 597); peale selle võib kohus oma äranägemisel asja seisma panna, kui kaebtus tõstetud määruse peale, millega tagandus alluwuse põhjal tähelepanemata jäetud (§ 588).

Otsuste äramuutmine.

Kui asi apell. kohtus otsustatud, siis võib juba arvata, et asjaosaliste huwid on küllalt kaitstud, ja kui nemad ka teise astme kohtule pole kõiki tõendusid ette pannud, siis on see nende enese süü. Ainult iseäralistel põhjustel wõiwad asjaosalised edasi kaebata ja lõpuliku otsuse äramuutmist nõuda.

I. Kassatsiooni kaebtused.

Kassatsiooni kaebtus on palwe apellatsiooni kohtu otsust tühistada, sest et tema seadustele ei wasta. Kassatsiooni kaebtused on lubatud ainult lõpulikkude otsus-

te (ka eramääruste) peale, s. o. mille peale apellatsioon võimata: 1) kui seaduse otsekohene mõiste selgelt rikutud või kui seadus ebaõigelt seletatud; 2) kui rikutud niisugused olulised protsessi kombed ehk vormid, et otsus selle tõttu ei või jõusse jääda; 3) kui apell. kohus oma võimupiiridest välja läinud (§ 793).

Kass. kohus ei otsusta niiwiisi waelust mingisuguse tsiwiil-õiguse pärast, waid otsustab ainult küsimust kas apell. kohus on õiget seadust kohaldanud, tema mõistet õieti seletanud, kas tema poolt kõik protsessi wormalised tingimised täidetud; asja sisu kass. kohtusse ei puutu. Selle juures wõtab kohus arwesse ainult selle materjaali, mis juba apell. kohtus olnud, uute faktide peale ennast kass. kaebtuses ei wõi toetada.

Peale selle peab kaebaja tõeks tegema, et tema poolt tähendatud seaduste rikkumisi on olnud, et kohus seadust walesti seletanud ehk pole õiget seadust kohaldanud jne. Kuid kõik need rikkumised wõiwad otsuse tühistamise põhjuseks olla ainult siis, kui nemad nimelt kassatori õigusi on rikkunud ja kui wiimane selle kohta apell. kohtus protesteerinud.

Kassatsiooni wõiwad sisse anda ainult pooled ja need kolmandad isikud, kes protsessist osa wõtnud, wiimased ka siis, kui pooled otsusega rahul. Prokurööril on kass. õigus ainult abielu asjades, kus kostja puudub ja abielu tühistamise asjades. Kass. kaebtus antakse sisse Riigikohtu nimele sellele kohtule, kes otsuse teinud, ühes ärakirjadega ja kautsjoniga kohtuposhlini kõrguses, kuid mitte üle 2000 m., kahe kuu jooksul pärast otsuse väljakuulutamist. Asjaosaline wõib ühes asjas ainult üht kass. k. sisse anda, milles kõik kass. põhjused peawad tähendatud olema, sest pärast täiendawaid põhjusi ette tuua ei wõi.

Kass. kaebtus antakse tagasi, kui pärast tähtaega sisse antud ehk kui wõimikul kassatsiooni kaebtuse tõstmiseks wõlitus puudub.

Kassatsiooni kaebtuse sisseandmine ei pane otsuse täitmist seisma, välja arwatud: 1) seadusliku sündimise, abielu makswusetuks tunnustamise ja lahutamise asjus ja riigi (omawalitsuste) asjades; 2) kui täitmise tõttu waranduses sarnased muudatused tekiwad, et seda pärast võimata en-

disesse seisukorda wiia, siis wõib kassator apellatsiooni kohut paluda täitmist seisma panna kuni kassatsiooni kaebtus otsustatud. (§ 814¹ ja järgm., muud „R. T.“ nr. 33/34 — 1923 a. s. nr. 22).

Wastasel poolel on õigus kassatsiooni-kaebtuse peale oma kirjalikke seletusi otsekohe Riigikohtule saata. Kõik kaebtused, mis kassatsiooni kohtusse tulewad, wadatakse korraldawal istangul läbi. Need, kes wormalsetele nõuanguitele ei wasta, näit. puudub allkiri ehk kautsjon, ei ole üles antud kassatsiooni põhjused jne., kõrwaldatakse lihtmäärusega, teised aga saawad harutusele määratud awalikul istangul. Pooled Riigikohtusse ei kutsuta, kuid nemad wõiwad ilmuda ja pärast asja ettekandmist oma seletusi anda kass. kaebtuse piirides, uusi põhjusi juba ette tuua ei wõi. Peale nende seletuste andmist awaldab prokuröör oma heaksarwamist (kõikides asjades). Otsuste tegemine ja väljakuulutamine sünnib harilikus korras, kuid pooltel, kui nemad ei ilmunud, otsusest teade ei saadeta. Seaduse seletamiseks wõib asja, ühe Riigikohtu liikme ettepanekul, otsustamiseks üldkoosolekul üle anda. Tähtsamad Riigikohtu otsused saawad trükis awaldatud ning nemad on juhtnöörideks kõikidele kohtutele seaduste seletamise ja kohaldamise ühtlustamiseks. Oma otsuses wõib kassatsiooni kohus: 1) kaebtust tagajärjeta jätta; 2) apell. kohtu otsust muuta (terwelt ehk osalt) ja asja kohtule tagasi saata uueks läbiwaatamiseks teises koosseisus; sel juhtumisel kutsub kohus pooled välja ning wiimastel on õigus uusi tõendusi ette tuua. Uue otsuse tegemise juures peab apellatsioonikohus kass.-kohtu seletusi silmas pidama, mis temale sunduslikud. Kui aga terve toimetus tühistatud, tema mitteseaduspärasuse tõttu, siis antakse asjaosalistele wõimalus asja uuesti alata (esimese astme kohtus).

II. Otsuse teistwaatamine (пересмотръ рѣшенія).

Sarnaseid palweid wõib sisse anda, kui uued asjaolud ilmsiks tulewad, aktide wõltsimise puhul, mille peal otsus põhjeb, ja kui otsus mitteilmunud kostja vastu tehtud, kelle elukoht ei olnud üles antud (§ 794). Kuid neid asjaolusid jne. wõetakse arwesse ainult siis, kui nemad

nii tähtsad, et otsuse muutmise peale wõiwad mõjuda, ja kui huwitatud asjaosalised otsuse tegemisel nendest ei teadnud, s. o. faktid peawad uued ja olulised olema.

Teistwaatamise palwed esimese astme kohtu otsuse peale antakse apellatsioonikohtule 4 kuu (rahukohtu asjades 1 kuu) jooksul sellest päewast, kui kaebajale uued asjaolud teatawaks said ehk kui kriminaalkohtu otsus akti wõltsituks tunnistamises sead. jõusse astunud. Apell. kohus otsustab asja ise ümber.

Palwed apellatsiooni kohtu otsuste peale antakse sisse Riigikohtule (apell. kohtu kaudu) ning tagajärjed on needsamad, mis kassatsiooni kaebtustelgi (§ 187 ja t. ja § 794 ja t.), s. o. Riigikohus otsustab ainult, kas wõib teistwaatamist lubada wõi mitte ning jaatawal vastusel annab

asja kohtupalatile ümberotsustamiseks tagasi.

Teistwaatamise palwe jäetakse tagajärjeta, kui 10 a. pärast otsuse tegemist sisse antud (§ 806).

Moodsaid naiste- ja meesterahwa kindaid suures valikus soovitab

„JOCKEY CLUB“
Kõne tr. 21-10. Viru tän. 1.

Wäljaandja: Toimetuskomisjon.

Wastutaw toimetaja: E. Maddison.

Tegew toimetaja: K. Kogermann.

K u u l u t u s e d.

Teadaanne.

Tartu maakonna politsei I jaoskonna ülem annab teada, et 15. aprillil 1924. a. kell 10 hommiku müüakse Kawastu wallamaja juures enampakkumise teel Woldemar Karli pg. Joonas'e päralt olew warandus, nimelt: punane õhwakene, 3 a. wana, hinnatud 2500 marga peale, temalt wõlgnewa tulumaksu sissenõudmiseks. Müüdawaid asju wõib näha oksjoni päewal müügi kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Tartus, 1. aprillil 1924.

Jaoskonna ülem: Haugas.

Teadaanne.

Tartu maakonna politsei I jaoskonna ülem annab teada, et 15. aprillil 1924. a. kell 10 hommiku müüakse Kawastu wallamaja juures enampakkumise teel Samuel Kommussar'i päralt olew warandus, ja nimelt: jalaga õmblusmasin „Singer“, hinnatud 2000 marga peale Samuel ja Liisa Kommussariilt liikum. war. maksu sissenõudmiseks. Müüdawaid asju wõib näha oksjoni päewal müügi kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Tartus, 1. aprillil 1924.

Jaoskonna ülem: Haugas.

TEADAANNE.

Tartu maakonna politsei I. jaoskonna ülem annab teada, et 15. aprillil 1924 a. kell 10 hommiku müüakse Kawastu walla maja juures, enampakkumise teel Hans Sangernebo päralt olew warandus, nimelt: wars-hobune, 2 a. wana, hinnatud 10-000 marga peale, tema wõlgnewa teetegemise maksu sissenõudmiseks. Müüdawaid asju wõib näha oksjoni päewal müügi kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Tartus, 1. aprillil 1924 a.

Jaoskonna ülem: Haugas.

Koloniaal- ja weinikauplus

Suure Tartu mnt. nr 19.
Suure Kompassi tän. nurgal.

Soowitab pühadeks kõiksugu koloniaal-kaupa. Weinid, napsid, liköörid, paremaid wabrikuist.

Hinnad mõõdukad.

24817

Kohale jõudnud Inglise vihmamanflid

ja soowitab kevadiseks hooajaks suures valikus. Müük suurel ja väikesel arvul.

Hinnad kõige odavamad.

Aquarock'i,
Manchester, Inglismaal

peaesitaja Eestis M. Josselov

Suur Karja tän. nr. 12.

Teadaanne.

Tartu maakonna politsei 3. jaoskonna ülem annab teada, et 19. aprillil 1924 a. kell 12 müüakse Elwa alevis Tartu maakonna politsei 3. jaoskonna kantselei juures enampakkumise teel Herman Jaani p. Aint'i päralt olev varandus, mis koos seisab ühest kaheraudsest tagantlaetawast jahipüssist № 2908 kal. 16, hinnatud 1100 marga peale, 1923 a. tulumaksu sissenõudmiseks.

Müüdawaid asju võib näha oksjoni päewal.
Pakkumine algab hinnatud summast.

Elwas, 3. aprillil 1924 a. Nr. 879 II

Jaoskonna ülem: Sarap.

Mina oma mehe ja meie oma isa
Karl Tõnu p. Jerleti
wõlgade ja tegude eest ei wastuta.
Marie Jerlet ja lapsed.

Wiru t. 20.

Wiru t. 20.

N. ZIPUKOFF,

Tallinnas, Wiru t. 20.

Soowitab suures walikus mitmesuguseid tasku-, laua- ja seinakellasid 2 aasta wastufusega; kuld-, hõbe- ja ehtasju odawa hinnaga. Laulatussõrmused.

Eesti kell

Wiru tän. nr. 23. Tallinn.

Georg Hendrikson

Kõie ja nõõri tööstus, Tallinnas.

Ladu W. Karja tän. nr. 4.

Kõnetr. 24-29.

T

Soowitab kõiksuguseid sidumise nõõrisid ja ehituse takku mõõdukate hindadega.

12850

Prantsuse ja kohalikke lõhnaõlilisi ja kosmeetika aineid soowitab suures wäljawalikus

A. KRENTSCHITZKY ROHUKAUPUS

Kullasepa tän. 14. :: :: Kõnetr. 26-74.

Paberi-, kirjutus- ja
joonistusmaterjaalid
Kantselei tarbeained
suures walikus

Philipp Schaefer

Tallinn

Harju tän. 21. Kõnetr. 12-12.

**BÜROOMASINATE PARAN-
DUSTÖÖKODA.**

16848

M. Alperowitsch & K^o

TALLINN,

W. Roosikrantsi tän. 5. Kõnetr. 15-98.

SOOWITAWAD OMA LADUST:

kompotti, pähklaid ja mitmesugust
kuiwatud puuwiija, Brauns'i muna-
wärwisid, mitmesugust klaaskaupa
j. n. e.

16847

Kunstliste mineraalwete tehas

Wiktor Auster

Tallinna õlleladu

A. LE COQ

teatab austatud kaubatarwitajatele, et tellimisi

ülestõusmispühadeks

wõetakse vastu juba nüüd.

Suur Kloostri tän. 18,

Kõnetr. 17-52 ja 27-30.

Koloniaal- Delikates - kauplus **E. Romann**

Kullasepa tän. 9. Kõnetr. 16—26.

Soovitab alati ladus olewaid kaupu;

Ameerika
püülijahu

Manna

Riisi

Makaroone

Nuudlid

Herneid

Kruupe

Tangu

Kakaod

Kohwi (toorest)

Kohwi (praetud)

Hiina teed

Kilusid

Sprotte

Sardiine

Heeringaid

Wõid

Juustu

Suitsusinki

Suitsuribisid

Kõiksug. worste

Shokolaadi, kompwekke, biskwiiti,
kuiwatud puuwilja.

Müük suurel ja väikesel arwul.

16844

Politsei Peawalitsus teatab, et
Tartu linna

politseiülema

koht waba

on ja isikud, kes soowivad sellele kohale kandideerida ja allpool tähendatud tingimistele wastawad, wõiwad sellekohase kirjaliku soowlawaldusega esineda Tartu linnawalitsusele kuni 1. maini 1924 a.

Tingimised: vähemalt täieline keskkooli haridus ja 3. aastane praktika politsei-, kohtu- ehk administratiivteenistuse alal, ehk keskkooli 6. klassi haridus ja 6. aastane praktika samadel aladel, wõi sõjawäeteenistuses omandatud kapteni aukraad ja 6 kl. keskkooli haridus.

Soowiawaldusele, tuleb juure lisada: 1) elu-lookirjeldus, 2) tunnistus hariduse üle, 3) politsei tunnistus selle üle, et kohtu ega eluurimise all ei seisa, 4) arstitunnistus terwiselise seisukorra üle ja 5) tunnistused endistelt teenistuskohtadelt.

Kandideerida wõiwad ka politseiteenistuses seiswad ametnikud.

Eesti Mehaaniline Puutööstuse Aktiiselts

A. M. LUTHER

TALLINNAS

Walmistab: mööblit, wineer-kartonge,
-kohwrid, -kooliraanitsaid, -aktimappe,
-käsitrumlid, -toolipõhju, -platesid, -labidaid jne.

Müügikohad: Tallinnas: Wana Posti tänav nr. 9.
Tartus: E. W. Jürgens'i juures, Wana tänav nr. 17.
Walgas: P. Saretok'i juures, Moskwa tänav nr. 15.
Peiseris: E. Nassari juures, Kaubareas. Wiljandis: R. Eitelberg'i juures. Wõrus: J. Kiesleri juures, Jüri tänav nr. 12-b. Rakweres: Roman Jürgens'i juures. Pärnus: J. D. Ammende juures.